

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I FORMACIÓ
B PROFESSIONAL
/ DIRECCIÓ GENERAL
PRIMERA INFÀNCIA,
INNOVACIÓ I COMUNITAT
EDUCATIVA

Federació Balear d'Escacs

cooperatives de treball
UNIÓ DE LES ILLES BALEARS SECTORIAL D'ENSENYAMENT

Instruccions per al desenvolupament del programa Escacs a l'escola 2021-2022

Primer Objectius

1. Potenciar l'ús dels escacs com a eina pedagògica en l'alumnat d'educació primària i primer cicle d'educació secundària obligatòria.
2. Oferir als docents implicats en el programa una formació inicial bàsica per a l'ús pedagògic i didàctic dels escacs a l'aula i una formació contínua per al tractament dels escacs com a eina transversal en el currículum.
3. Propiciar l'intercanvi d'experiències entre els centres que participen en el programa.

Segon

Vinculació amb la modalitat i la línia estratègica del Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2020-2024 i amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

- a) Modalitat de formació: Programa d'Experiència Formativa (PEF).
- b) Línia estratègica: convivència i educació emocional.
- c) Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS):
 - 3. Salut i benestar
 - 4. Educació de qualitat
 - 5. Igualtat de gènere i empoderament de totes les dones i nines
 - 10. Equitat
 - 11. Pau, justícia i institucions sòlides

Tercer Destinataris

Centres docents sostinguts amb fons públics que imparteixen ensenyaments no universitaris regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que imparteixen educació primària o educació secundària obligatòria, durant el curs 2021-2022.

Cada centre educatiu pot presentar una única sol·licitud de participació.

Quart

Descripció del programa

El programa forma part de les línies d'actuació del Servei d'Innovació Educativa en la proposta d'actuacions per al curs 2021-2022, que opten per donar suport als centres educatius que volen incloure metodologies que contribueixen a l'adquisició de competències.

Escacs a l'escola és un programa de formació i innovació educativa que té com a finalitat facilitar als centres educatius la implantació i el foment de la pràctica dels escacs com a eina pedagògica per enriquir el procés d'ensenyança i aprenentatge dels infants i per ajudar a desenvolupar d'una forma natural habilitats cognitives i socials: la memòria, l'atenció, la reflexió, la concentració, la presa de decisions, l'errada com a aprenentatge, el control del primer impuls, el raonament lògic elemental, la geometria elemental, l'empatia, el pensament flexible, l'adaptació a l'entorn, la destresa mental, etc.

El programa es basa en:

1. L'elaboració d'un projecte d'escacs per a dos cursos escolars.
2. Un pla de formació permanent per al professorat, segons la situació i les necessitats de cada centre educatiu en el desenvolupament d'aquest programa d'experiència formativa (PEF):
 - a) Formació inicial bàsica, obligatòria, per al professorat que s'inicia en el desenvolupament del programa Escacs a l'escola (20 h). L'activitat de transferència d'aquesta formació serà l'elaboració del projecte d'escacs 2021-2023.
 - b) Formació contínua, obligatòria, per al professorat que ja ha fet la formació inicial i ja desenvolupa el projecte d'escacs al seu centre educatiu (20 h). L'activitat de transferència d'aquesta formació serà l'actualització del projecte d'escacs 2021-2023.

3. Activitat complementària al programa, en horari lectiu, per a un màxim de 8 centres seleccionats d'entre els que participen en el programa i que sol·licitin l'activitat. Aquesta activitat es desenvoluparà en tres etapes:
 - a) Sessió d'aprenentatge dels escacs: una sessió de 2h d'aprenentatge d'escacs a l'aula, per part d'un monitor titulat de la Federació Balear d'Escacs (FBE), prèvia coordinació amb els centres educatius participants.
 - b) Sessió de seguiment: sessió d'1h d'escacs com a eina pedagògica per facilitar directrius que contribueixin a potenciar la implementació del programa d'escacs a l'aula per part d'un monitor titulat de la Federació Balear d'Escacs, prèvia coordinació amb els centres educatius participants.
 - c) Plataforma de consultes: creació d'una plataforma per al professorat, dels 8 centres seleccionats per a l'activitat complementària, per formular dubtes relatius a la implementació del programa al centre educatiu i a l'aula. Les respostes als dubtes formulats a través de la plataforma les respondran monitors d'escacs titulats.

4. Material d'escacs en préstec:
 - a) Capsa Sàvia d'Escacs: capsa amb materials d'escacs que serveixen per reforçar i donar suport als projectes d'escacs als centres educatius. Hi ha set exemplars de Capsa Sàvia d'Escacs que es distribuïran a les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.
 - b) Taulers i peces per deixar en préstec als centres educatius per dur a terme tornejos, jornades...

5. Diada virtual d'escacs:
 - a) Torneig virtual d'escacs entre els centres participants en el programa, organitzada per la FBE.
 - b) Trobada virtual per compartir experiències entre els diferents centres participants en el programa, moderada per un monitor titulat.

6. Cicle de quatre conferències sobre escacs dirigida al professorat dels centres educatius que participen en el programa i oberta a altres centres educatius. (8h de formació permanent per al professorat com a Activitat puntual de formació - APF)

Cinquè

Compromisos de la Conselleria d'Educació i Formació Professional (a més dels compromisos generals de les bases de la convocatòria unificada dels programes de formació i innovació educativa)

- a) Convocar i coordinar les activitats de formació permanent per al professorat que participa en el programa i expedir la proposta de certificació de les hores dels docents participants que hi tinguin dret:
 - Formació inicial (PEF): 20 h
 - Formació contínua (PEF): 20 h
 - La persona que coordini el programa podrà obtenir un 25% més del total d'hores de la formació inicial o contínua, si realitza l'activitat formativa i obtén una valoració positiva de les tasques.
- b) Convocar i coordinar el cicle de conferències d'escacs (APF) i expedir la proposta de certificació de les 8 hores dels docents participants que hi tinguin dret.
- c) Organitzar el préstec de la Capsa Sàvia d'Escacs als centres educatius.
- d) Crear un entorn per compartir recursos i experiències.
- e) Fer difusió de les bones pràctiques relacionades amb els escacs com a eina educativa.
- f) Gestionar l'expedient administratiu del programa.

Sisè

Compromisos de la Federació Balear d'Escacs (FBE)

- a) Organitzar, juntament amb el Servei d'Innovació Educativa, l'activitat complementària al programa i facilitar els monitors titulats per fer l'activitat als 8 centres educatius seleccionats.
- b) Organitzar i finançar el cicle de conferències d'escacs.
- c) Proposar monitors titulats per dur a terme les activitats de formació permanent del professorat i les activitats complementàries del programa.
- d) Organitzar i coordinar la Diada d'Escacs.
- e) Compartir recursos actuals en matèria d'escacs.

Setè

Compromisos de la Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears (UCTAIB)

- a) Col·laborar amb la FBE en l'organització i el finançament del cicle de conferències d'escacs .
- b) Col·laborar amb la FBE en l'organització i el desenvolupament de la Diada d'Escacs.

- c) Compartir recursos actuals en matèria d'escacs.

Vuitè

Compromisos del centre (a més dels compromisos generals de les bases de la convocatòria unificada dels programes de formació i innovació educativa) i coordinació del programa

- a) Nomenar dues persones del claustre per desenvolupar el programa, una de les quals n'ha de ser la coordinadora.
- b) Destinar com a mínim una sessió setmanal durant l'horari lectiu per al desenvolupament del projecte d'escacs en els cursos participants.

La persona que coordini el programa té les funcions següents:

- a) Elaborar el projecte d'escacs per a dos cursos escolars consecutius.
- b) Coordinar la implantació i el desenvolupament del projecte.
- c) Participar en la formació inicial bàsica, si no hi ha participat en convocatòries anteriors, o participar en la formació contínua.
- d) Presentar una memòria final del projecte d'escacs 2021-2023.

Novè

Valoració de les sol·licituds

1. Per instruir el procediment derivat d'aquesta convocatòria es constitueix una Comissió de valoració integrada pels membres següents:
 - a) La cap del Servei d'Innovació Educativa o persona en qui delegui, que actua com a presidenta.
 - b) El president de la Federació Balear d'Escacs o persona en qui delegui.
 - c) El president de la UCTAIB o persona en qui delegui.
 - d) Un inspector o inspectora del Departament d'Inspecció Educativa.
 - e) Una tècnica del Servei d'Innovació Educativa, que actua com a secretària.
2. La comissió també pot convocar a les sessions altres persones que, per raons tècniques, estiguin implicades en el programa.
3. Són funcions de la Comissió:
 - a) Examinar les sol·licituds presentades.
 - b) Requerir els sol·licitants perquè completin la documentació preceptiva o rectifiquin les deficiències detectades a la sol·licitud.

- c) Comprovar que els centres educatius sol·licitants compleixen els requisits de participació al programa.
- d) Publicar la llista provisional de centres admesos i exclosos al web del Servei d'Innovació Educativa <http://tn.caib.es/SIE>.
- e) Resoldre les al·legacions rebudes dins el període de temps establert.
- f) Publicar la llista provisional de centres admesos i exclosos al web del Servei d'Innovació Educativa <http://tn.caib.es/SIE>.

Desè

Selecció dels centres

1. El criteri de selecció serà la qualitat de la justificació i l'adequació als objectius del programa.
2. Els centres interessats poden formular al·legacions a la llista de centres seleccionats en un termini de tres dies naturals comptadors a partir de la data de publicació de la llista provisional.

Dotzè

Finalització del programa

Els centres educatius participants han de lliurar la memòria final del desenvolupament del projecte d'escacs 2021-2023 al Servei d'Innovació Educativa, a través de l'entorn d'ensenyança i aprenentatge *Moodle* (fweib.caib.es) fins al 30 de juny de 2023.

Tretzè

Servei responsable coordinador de la Conselleria d'Educació i Formació Professional

Servei d'Innovació Educativa
sie@dgpice.caib.es
Tel. 971 177 781

Catorzè

Entitats col·laboradores

El curs escolar 2020-2021 la Federació Balear d'Escacs (FBE) i la Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears (UCTAIB) col·laboren i donen suport al Servei d'Innovació Educativa en el desenvolupament del programa Escacs a l'escola i han adquirit el compromís d'actuar de manera coordinada.